

Зарадваха се учениците.

„И това като рече, показа имъ ржетъ и ребрата си. И зарадваха се учениците, като видѣха Господа.“*

Въ прочетената глава има редъ важни положения, които сѫ свързани въ едно цѣло. Смисълът на живота седи въ цѣлото. Частитъ на каква и да е величина сѫ изразъ на цѣлото. Следователно, животът на частитъ зависи отъ живота на цѣлото. Това е важно положение, което трѣбва добре да се схване, за да се осмисли цѣлокупния животъ. Ако животът на съвременните хора се е обезсмислилъ, то е по единствената причина, че тъй искатъ да живѣятъ извънъ цѣлото, което е невъзможно. Ако човѣкъ се откаже отъ цѣлото, което представя реалността или разумността въ живота, той неизбѣжно ще дойде до положението, въ което се намиратъ съвременните общества. Днесъ всички учени и философи, поети и музиканти, художници и артисти, всички считатъ обществото за идеалъ, за нѣкакво божество. Ето защо, всички искатъ да иматъ доброто мненіе на обществото, а ние виждаме, че отъ каквито индивиди да е съставено това общество, то има свои дефекти, свои недостатъци. Кажете, напримѣръ, можете ли да прекарате съ единъ човѣкъ отъ това общество 20 години на едно място, безъ да се скарате, или да си кажете една лоша дума? Значи, хората, които съставятъ обществото, не сѫ светии, вследствие на което не трѣбва да се боготворятъ. Идеята, че обществото трѣбва да се зачита, е права. Обществото е изразъ на високо съзнание. Когато нѣкой човѣкъ излиза отъ името на известно общество, той мисли, чувствува и действува по-високо, отколкото, ако би се проявилъ отъ свое име. Запримѣръ, отъ името на нѣкое общество той може да постѫпи справедливо, безъ да обича правдата. Защо? Нѣщо го заставя да постѫпи така. Казвате: Какъ е възможно разуменъ човѣкъ да постѫпва подъ нѣчие давление? Ако дадете наклонъ на водата, и бистра, и мжтна да е тя, и дветѣ води ще вървятъ въ едно направление, и каквото срещнатъ на пътя си, ще постѫ-

*) Иоана 20 : 20.